

อ

กธิพลของการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่
และการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรม
เอื้อต่อสังคม โดยมีความร่วมรู้สึก
เป็นตัวแปรส่งผ่านในระดับอุดมศึกษา

Effects of Authoritative Parenting Style and
Social Support on Prosocial Behaviors with
Mediating Effect of Empathy in Higher
Education

- ดุลยา จิตตะยโสธร
- สาขาการศึกษาทั่วไป
- คณะมนุษยศาสตร์และประยุกต์ศิลป์
- มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
-
- **Dulaya Chitayasothorn**
- Department of General Education
- School of Humanities and Applied Arts
- University of the Thai Chamber of Commerce
- E-mail: dulaya_chi@utcc.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม โดยมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตนักศึกษาจำนวน 500 คน ทำมาตรวัดพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ มาตรวัดการสนับสนุนทางสังคม มาตรวัดความร่วมรู้สึก และมาตรวัดพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ผลการวิจัย พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบ

เอาใจใส่ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม การสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ความร่วมรู้สึกไม่มีอิทธิพลเป็นตัวแปรส่งผ่านระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่กับพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม และความร่วมรู้สึกไม่มีอิทธิพลเป็นตัวแปรส่งผ่านระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม

คำสำคัญ: การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ การสนับสนุนทางสังคม พฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ความร่วมรู้สึก

Abstract

The purposes of this research were to study the effect of authoritative parenting style and social support on prosocial behavior with the mediating effect of empathy. Participants were 500 undergraduate students who completed a questionnaire on measures of authoritative parenting styles, social support, prosocial behavior and empathy. The results are as follows: authoritative parenting styles have no effects on prosocial behavior, social support has an effect on prosocial behavior ($p < .01$), while empathy has no mediating effect between authoritative parenting styles and prosocial behavior, and no mediating effect between social support and prosocial behavior.

Keywords: Authoritative Parenting Style, Social Support, Prosocial Behavior, Empathy

บทนำ

พฤติกรรมเอื้อต่อสังคมเป็นเรื่องหนึ่งที่นักจิตวิทยาสนใจศึกษากันมายาวนานไม่ต่ำกว่า 4 ทศวรรษ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2548: 371) พบว่า การพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพจะต้องทำควบคู่กันไป ทั้งการคิดหาวิธีขจัดพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อสังคม (Anti-Social Behavior) และการเร่งสร้างเสริมพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม (Prosocial Behavior) ให้เกิดแก่ประชากรให้มากที่สุด สังคมจึงจะพัฒนาได้อย่างยั่งยืน ด้วยเหตุนี้ นักจิตวิทยาจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมกันอย่างกว้างขวาง

พฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ตรงกับภาษาอังกฤษคือ Prosocial Behavior ซึ่งมีผู้แปลเป็นภาษาไทยไว้หลากหลาย อาทิ พฤติกรรมที่พึงปรารถนาของสังคม (มณี มานะพันธุ์นิยม, 2531: 2) พฤติกรรมที่พึงประสงค์ (ประภาพร แซ่เตียว, 2541: 1) พฤติกรรมเอื้อและตามสังคม (เพชรรัตน์ จันทศ, 2542: 3) พฤติกรรมสร้างเสริมสังคม (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2548: 371) และพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2550: 315) สำหรับงานวิจัยนี้จะขอใช้คำว่า พฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ซึ่งหมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลทำเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยส่วนรวมหรือประโยชน์ต่อผู้อื่น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2550: 315) พฤติกรรมเอื้อต่อสังคมเป็นคำรวมที่ใช้เรียกพฤติกรรมทางบวกหลาย ๆ พฤติกรรม เช่น พฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือ พฤติกรรมการให้ความร่วมมือ พฤติกรรมเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ พฤติกรรมการแบ่งปัน พฤติกรรม การเสียสละ และพฤติกรรมการตอบสนองต่อคนที่มีความทุกข์ เป็นต้น (Weir and Duveen, 1981 อ้างถึงใน เพชรรัตน์ จันทศ, 2542: 2) รวมไปถึง การมีจิตสาธารณะ และการมีจิตอาสา โดยเฉพาะ คำว่า “จิตอาสา” ถือเป็นคำใหม่ เพราะเริ่มใช้กัน

อย่างแพร่หลายในสังคมไทยเมื่อราว 10 กว่าปีที่ผ่านมา (วันชัย ตันติวิทยาพิทักษ์, 2552: 64-71, อ้างถึงใน ดุลยา จิตตะยโสธร, 2555: 148) ก็น่าจะเข้าข่ายพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมด้วยเช่นกัน

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ด้วยความสำคัญของพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ดังที่กล่าวมา จึงทำให้มีนักจิตวิทยาสนใจศึกษา พฤติกรรมเอื้อต่อสังคมกันอย่างกว้างขวาง โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2548: 372-373)

1. นักจิตวิทยากลุ่มปัญญานิยม (Cognitive Developmental Approach) พบว่า พฤติกรรมเอื้อต่อสังคมขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางเขาวนปัญญา หมายความว่า ก่อนที่เด็กจะเห็นใจความทุกข์ของผู้อื่นและสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ เด็กจะต้องมีความสามารถทางเขาวนปัญญาที่จะมองเห็นปัญหาในแง่มุมมองของผู้อื่นเสียก่อน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ เด็กต้องมีความสามารถในการเข้าใจทัศนะผู้อื่น (Perspective Taking) ซึ่งจะเกิดขึ้นได้เมื่อเด็กลดการคิดแบบยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (Loss of Egocentrism) ทำให้มีความเข้าใจหลากหลายมุมมอง สามารถเข้าใจมุมมองของผู้อื่นได้มากขึ้น ซึ่งความสามารถดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นตามอายุ (Broke, 1971; Flavell, 1968; Piaget and Inhelder, 1956; cited in Shantz, 1983: 511-518) และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม (Hudson, Forman, and Broin – Meisels, 1982: 1320-1329; สุจิตรา แก้วเขียว, 2534)

2. นักจิตวิทยากลุ่มการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Approach) พบว่า พฤติกรรมเอื้อต่อสังคม เกิดจากการเรียนรู้โดยการเลียนแบบ ผ่านกระบวนการ

ถ่ายทอดทางสังคม (Socialization) จากครอบครัว บุคคลใกล้ชิด ตลอดจนบุคคลต่าง ๆ ในสังคม อาทิ ครูอาจารย์ และเพื่อน เป็นต้น ดังนั้น ถ้าเด็กได้เห็น บุคคลดังกล่าวแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมเป็น ตัวอย่าง เด็กก็จะเลียนแบบแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อ สังคมด้วยเช่นกัน และนอกจากนี้ การสอนด้วยถ้อยคำ ข่าวดสาร (Verbal Instruction) และการให้การเสริม แรงทางบวกต่อพฤติกรรมเอื้อสังคมก็ช่วยให้เด็ก เรียนรู้พฤติกรรมนี้ดีขึ้น

3. นักจิตวิทยาากลุ่มที่สนใจเกี่ยวกับต้นเหตุทาง จิตสังคม (Psychosocial Origins) ของพฤติกรรม เอื้อต่อสังคม นักจิตวิทยาเหล่านี้มักสนใจศึกษาตัวแปร ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีความร่วมรู้สึก (Empathy) ซึ่งเป็นรากฐานของความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น และต้องการให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้อื่นประสบ ความทุกข์

ในประเด็นความร่วมรู้สึก (Empathy) ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการหยั่งรู้ ความรู้สึกนึกคิดของ ผู้อื่น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2550: 67) มีงานวิจัยหลาย ชิ้นเห็นสอดคล้องกันว่า ความร่วมรู้สึกเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม โดยความร่วม รู้สึกเปรียบเสมือนสื่อกลางเชื่อมโยงระหว่างการรับรู้ ถึงความต้องการหรือความทุกข์ของบุคคลอื่น กับการแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม (Mussen and Eisenberg, 1977, Hoffman, 1981; Eisenberg, et al., 1987, 1995, Gini, et al., 2007)

นอกจากจะพบว่า ความร่วมรู้สึกเป็นเสมือนสื่อ กลางนำไปสู่พฤติกรรมเอื้อต่อสังคมแล้ว จากการวิจัย ยังพบว่า ความร่วมรู้สึกเกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู เช่น งานวิจัยของ Stub (1975 อ้างถึงในสุจิตรา แก้วเขียว, 2534: 13) ศึกษาวิจัยผลของการอบรม เลี้ยงดูแบบชี้แจงเหตุผลที่มีต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม

ผลการวิจัยสรุปว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบชี้แจง เหตุผลกับเด็กก่อให้เกิดเงื่อนไขที่จำเป็นในการ ส่งเสริมพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม กล่าวคือ การอบรม เลี้ยงดูแบบชี้แจงเหตุผลเป็นการเพิ่มความสามารถ ในการมองเห็นเหตุการณ์จากแง่มุมของผู้อื่นนำไปสู่การ เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (ความร่วมมือรู้สึก) เมื่อเด็ก มีความสามารถดังกล่าวจะส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรม เอื้อต่อสังคมตามมา นอกจากการอบรมเลี้ยงดูแบบ ชี้แจงเหตุผล จะนำไปสู่การมีความสามารถในการร่วม รู้สึกแล้ว ยังมีงานวิจัยที่น่าสนใจของ พรพรรณพิพย์ ศิริวรรณบุศย์ และคณะ (2545) ซึ่งพบว่า การอบรม เลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (Authoritative) มีผลต่อพฤติกรรม ทางบวกของเด็ก และเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งผลต่อ การพัฒนาประชากรที่ดีสำหรับการพัฒนาประเทศไทย มากที่สุด ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูอย่างเหมาะสมต่อพัฒนาการตาม วุฒิภาวะของเด็ก โดยที่บิดามารดาจะอนุญาตให้เด็ก มีอิสระตามวุฒิภาวะของเด็ก แต่ในขณะเดียวกันบิดา มารดาจะกำหนดขอบเขตพฤติกรรมของเด็ก และ กำหนดให้เด็กเชื่อฟังและปฏิบัติตามแนวทางที่บิดา มารดาที่กำหนดไว้ บิดามารดาจะแสดงความรักเอาใจใส่ และให้ความอบอุ่นต่อเด็ก สนใจพร้อมทั้งรับฟัง ความคิดเห็น และสนับสนุนให้เด็กมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ของครอบครัว ให้ความเสมอภาค มีความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับในสิทธิซึ่งกันและ กัน ให้การชี้แนะเด็กอย่างมีเหตุผล อธิบายเหตุผล การเรียกร้องให้ปฏิบัติตาม และในเรื่องการลงโทษ เด็ก บิดามารดาจะใช้อำนาจเมื่อจำเป็นและมีเหตุผล ในการใช้อำนาจที่จะนำไปสู่พัฒนาการที่ดีของเด็ก บิดามารดาจะไม่ตัดสินใจสิ่งต่าง ๆ โดยความต้องการ ของตนเองฝ่ายเดียว แต่จะยึดข้อตกลงร่วมกัน บิดา มารดาจะมีรูปแบบและมาตรฐานของการแสดงออก ต่อเด็กอย่างชัดเจน แต่จะมีการปรับและยืดหยุ่นได้

อิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ และการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม โดยมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน ในระดับอุดมศึกษา

ตามความเหมาะสม ซึ่งมีงานวิจัยของ เพชรรัตน์ จันทศ (2542) สนับสนุน โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการให้ความร่วมมือและรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (Authoritative) มีพฤติกรรมการให้ความร่วมมือสูงที่สุด ส่วนเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม (Authoritarian) แบบรักตามใจ (Permissive) และแบบปล่อยปละละเลย (Indifferent or Negligent or Uninvolved) มีพฤติกรรมการให้ความร่วมมือไม่แตกต่างกัน

นอกจากรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูจะมีอิทธิพลต่อความร่วมรู้สึกอันเป็นรากฐานของพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมแล้ว การได้อยู่ในสังคมที่มีบรรยากาศของการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การได้รับการสนับสนุนจากสังคม (Social Support) เช่น การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี การได้รับการยอมรับ การได้รับการช่วยเหลือ ตลอดจนการได้รับคำแนะนำดี ๆ จากบุคคลใกล้ชิด อาทิ บิดามารดา ญาติพี่น้อง ครู อาจารย์ และเพื่อน ย่อมช่วยให้บุคคลได้เห็นแบบอย่างที่ดีของการเป็นผู้ให้จากบุคคลรอบข้าง สิ่งนี้จะช่วยหล่อหลอมให้บุคคลเป็นผู้ที่มีจิตใจดีงาม เข้าใจถึงความรู้สึกของผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ จึงพร้อมที่จะหยิบยื่นความช่วยเหลือให้แก่ผู้อื่นอย่างเต็มใจ

ฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่า การที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมได้นั้น อันดับแรก บุคคลต้องมีความเห็นอกเห็นใจ รับทราบความทุกข์ของผู้อื่น (มีความร่วมรู้สึก) ก่อน การช่วยเหลือ (พฤติกรรมเอื้อต่อสังคม) จึงจะเกิดตามมา ซึ่งความร่วมรู้สึกจะเกิดขึ้นได้ย่อมขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย อาทิ บุคคลต้องมีวุฒิภาวะทางปัญญาอยู่ในระดับที่จะเข้าใจความ

ทุกข์หรือปัญหาของผู้อื่น รวมไปถึงบุคคลต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างเหมาะสมจากครอบครัว และได้รับการสนับสนุนที่ดีจากสังคม

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม ว่าจะมีผลอย่างไรต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม โดยมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษากลุ่มนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น เพราะเป็นช่วงวัยที่มีวุฒิภาวะทางปัญญา และเป็นประชากรกลุ่มใหญ่กลุ่มหนึ่งของประเทศที่เริ่มมีบทบาท ภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นวัยหนุ่มสาวที่มีพลังกาย พลังความคิด พลังสร้างสรรค์ ถือได้ว่าเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ (คมนา วัชรธานินทร์, 2546: 1) โดยงานวิจัยนี้จะทำให้ทราบแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมให้เกิดขึ้นกับกลุ่มนิสิตนักศึกษาสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

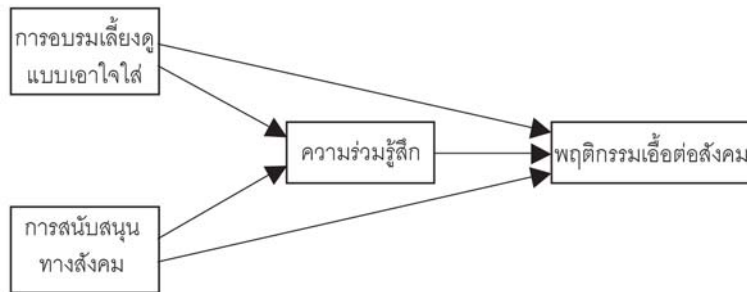
เพื่อศึกษาอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม โดยมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน

สมมติฐานการวิจัย

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม
2. การสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม
3. การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมโดยมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน

4. การสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมโดยมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน

จากสมมติฐานทั้งหมดสามารถสรุปเป็นโมเดลสมมติฐานการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 โมเดลสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากร ประชากรในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ นิสิต/นักศึกษา ที่ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปีการศึกษา 2555

กลุ่มตัวอย่าง นิสิต/นักศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปีการศึกษา 2555 จำนวน 500 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ 2 ขั้นตอน (Two-stage Sampling)

วิธีการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ 2 ขั้นตอน โดยมีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 หน่วยตัวอย่าง (Sampling Unit) คือ มหาวิทยาลัย สุ่มโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยแบ่งเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนจำนวน 2 แห่ง และมหาวิทยาลัยของรัฐ 2 แห่ง ขั้นที่ 2 หน่วยตัวอย่าง (Sampling Unit) คือ คณะ โดยสุ่มคณะในมหาวิทยาลัยที่ได้รับการสุ่มจากขั้นตอนที่ 1 มหาวิทยาลัยละ 2 คณะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี เกรดเฉลี่ย ฯลฯ
2. **มาตรวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่** ผู้วิจัยพัฒนามาตรวัดนี้จากมาตรวัดการอบรมเลี้ยงดูของ พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ และคณะ (2545) โดยใช้เฉพาะรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ ประกอบด้วยข้อกระทง 17 ข้อ เป็นมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ไม่ตรงเลยถึงตรงมาก และมีค่า Cronbach Alpha ของมาตรวัดทั้งฉบับเท่ากับ .89
3. **มาตรวัดการสนับสนุนทางสังคม** ผู้วิจัยพัฒนามาตรวัดนี้จากแนวคิดและการวิจัยของ ประณต เค้าฉิม (2549) โดยแบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ด้าน คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (10 ข้อ) การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน (12 ข้อ) การสนับสนุนทางสังคมจากครูอาจารย์ (8 ข้อ) รวมทั้งหมด 30 ข้อ เป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ไม่ตรงเลยถึงตรงมาก และมีค่า Cronbach Alpha ของมาตรวัดทั้งฉบับเท่ากับ .86

4. มาตรการวัดความร่วมมือรู้สึก ผู้วิจัยพัฒนามาตรวัดนี้จากงานวิจัยของ ริวิตา ระย้านิล (2553) โดยแบ่งความร่วมมือรู้สึกเป็น 2 ด้าน คือ การคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น (6 ข้อ) ความสามารถในการเข้าใจทัศนคติของผู้อื่น (6 ข้อ) รวมทั้งหมด 12 ข้อ เป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ไม่ตรงเลยถึงตรงมาก และมีค่า Cronbach Alpha ของมาตรวัดทั้งหมดเท่ากับ .78

5. มาตรการวัดพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ผู้วิจัยพัฒนามาตรวัดนี้จากงานวิจัยของ Eisenberg, Fabes และ Spinrad (2006) และ เพชรรัตน์ จันทศ (2542) โดยแบ่งพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมเป็น 5 ด้าน คือ การให้ (5 ข้อ) การแบ่งปัน (5 ข้อ) การช่วยเหลือ (5 ข้อ) การปลอบโยน (5 ข้อ) การร่วมมือ (5 ข้อ) รวมทั้งหมด 25 ข้อ เป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ไม่ตรงเลยถึงตรงมาก และมีค่า Cronbach Alpha ของมาตรวัดทั้งหมดเท่ากับ .83

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 11 ตัว คือ การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (Parent) การสนับสนุนจากครอบครัว (Family) การสนับสนุนจากเพื่อน (Friend) การสนับสนุนจากอาจารย์ (Teacher) ความสามารถในการเข้าใจทัศนคติของผู้อื่น (Perspective Taking, PT) การคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น (Empathic Concern, EC) การให้ (Give) การแบ่งปัน (Share) การช่วยเหลือ (Help) การปลอบโยน (Comfort) การร่วมมือ (Cooperate) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจำนวนทั้งสิ้น 55 คู่ พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นความสัมพันธ์ทิศทางบวก และส่วนใหญ่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.248-0.634 ตัวแปรคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ตัวแปรความร่วมมือรู้สึก (EC) กับตัวแปรพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมแบบการปลอบโยน (Comfort) คือ เท่ากับ 0.248 ตัวแปรคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ตัวแปรความร่วมมือรู้สึก (PT) กับตัวแปรการสนับสนุนจากอาจารย์ (Teacher) คือ เท่ากับ 0.634 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ตัวแปร	Parent	Family	Friend	Teacher	PT	EC	Give	Share	Help	Comfort	Cooperate
Parent	1.000										
Family	0.571	1.000									
Friend	0.296	0.417	1.000								
Teacher	0.439	0.507	0.550	1.000							
PT	0.420	0.490	0.516	0.634	1.000						
EC	0.474	0.542	0.341	0.585	0.525	1.000					
Give	0.387	0.411	0.398	0.535	0.586	0.494	1.000				
Share	0.366	0.389	0.381	0.408	0.444	0.318	0.405	1.000			
Help	0.354	0.515	0.333	0.468	0.430	0.497	0.423	0.412	1.000		
Comfort	0.270	0.371	0.354	0.288	0.390	0.248	0.346	0.290	0.462	1.000	
Cooperate	0.346	0.338	0.331	0.474	0.508	0.414	0.490	0.687	0.361	0.254	1.000
Mean	3.838	3.786	3.622	3.977	3.831	4.112	3.921	4.057	3.791	3.402	3.996
SD.	0.564	0.561	0.787	0.569	0.615	0.555	0.597	0.509	0.516	0.648	0.524

N=500; $r \geq .689$ $p < .01$

การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลแสดงอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ และการสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม โดยมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่านกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 35.195 ที่องศาอิสระ 23 ระดับนัยสำคัญ 0.0703 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.988 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.965 และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ

(RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.030 ค่า Model AIC = 119.653; Saturated AIC = 132.000 และค่า Model CAIC = 343.881; Saturated CAIC = 476.164 แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตัวแปรเชิงสาเหตุในโมเดลอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม (Prosocial) ได้ร้อยละ 80.8 และอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามความร่วมรู้สึก (Empathy) ได้ร้อยละ 73.1 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2 และภาพที่ 2

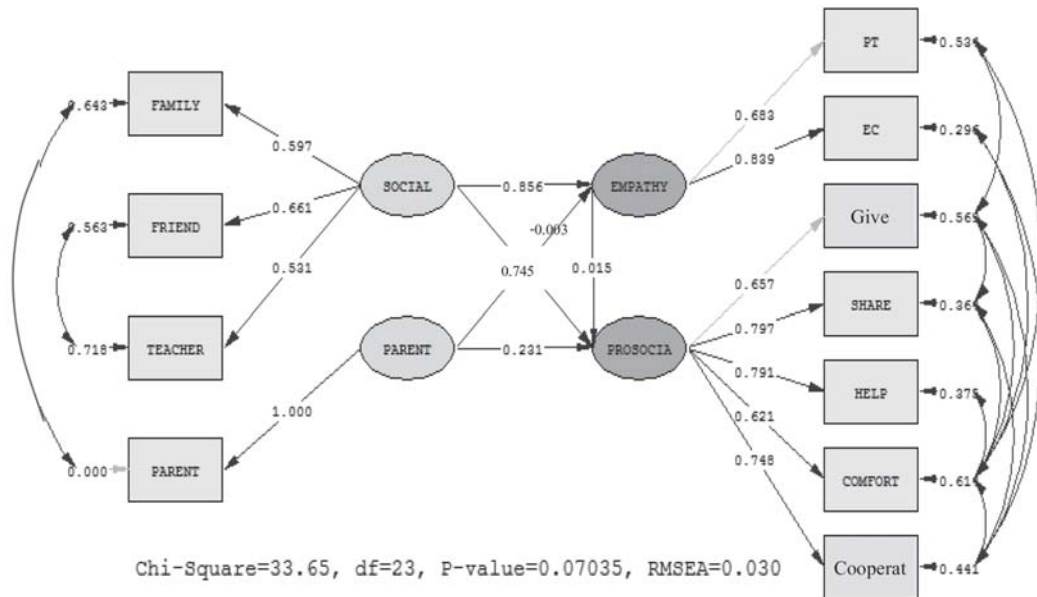
อิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ และการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม โดยมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน
ในระดับอุดมศึกษา

ตารางที่ 2 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน ค่าความเที่ยงเชิงโครงสร้างของตัวแปรสังเกต
ได้ในโมเดล

ตัวแปร		น้ำหนักองค์ประกอบ					
		สพส.	SE	T	SS	SC	R ²
PARENT (LX)	PARENT	0.524	0.016	31.777	0.524	1.000	1.000
SOCIAL (LX)	FAMILY	0.304	0.023	13.056	0.304	0.597	0.357
	FRIEND	0.342	0.024	14.086	0.342	0.661	0.437
	TEACHER	0.345	0.031	10.964	0.345	0.531	0.282
EMPATHY (LY)	PT	0.386	-	-	0.386	0.683	0.466
	EC	0.472	0.035	13.461	0.472	0.839	0.704
PROSOCIAL (LY)	Give	0.516	-	-	0.516	0.657	0.431
	Share	0.454	0.031	14.601	0.454	0.797	0.636
	Help	0.486	0.037	13.291	0.486	0.791	0.635
	Comfort	0.344	0.035	9.703	0.344	0.621	0.386
	Cooperate	0.446	0.036	12.373	0.446	0.748	0.559

$\chi^2 = 35.195$; $df=23$; $p=0.0703$; $RMSEA=0.030$; $RMR=0.007$; $GFI=0.988$; $AGFI=0.965$

Model AIC = 119.653; Saturated AIC = 132.000; Model CAIC = 343.881; Saturated CAIC = 476.164

ภาพที่ 2 โมเดลแสดงอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ และการสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม
โดยมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (Parent) มีค่าเป็นบวก และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 1.000 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของการสนับสนุนทางสังคม (SOCIAL) พบว่า ทุกตัวมีค่าเป็นบวก และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งการสนับสนุนจากเพื่อน (Friend) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.661 รองลงมา คือ การสนับสนุนจากครอบครัว (Family) และการสนับสนุนจากอาจารย์ (Teacher) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.597 และ 0.531 ตามลำดับ นอกจากนี้ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของความร่วมรู้สึก (EMPATHY) พบว่า ทุกตัวมีค่าเป็นบวก และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่ง (PT) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.683 และ (EC) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.839 สำหรับค่าน้ำหนักองค์ประกอบของพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม (PROSOCIAL) พบว่า ทุกตัวมีค่าเป็นบวก และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งการแบ่งปัน (Share) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุด เท่ากับ 0.797 รองลงมา คือ การช่วยเหลือ (Help) การร่วมมือ (Cooperate) การปลอบโยน (Comfort) การให้ (Give) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.791, 0.748, 0.657 และ 0.621 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าอิทธิพลทางตรงจากตัวแปรแฝงภายนอกถึงตัวแปรแฝงภายใน พบว่า อิทธิพลทางตรงจากการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (Parent) และการสนับสนุนทางสังคม ส่งไปยังความรู้สึก และพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับค่าอิทธิพลทางตรงระหว่างตัวแปรแฝงภายใน พบว่า อิทธิพลทางตรงจากความรู้สึก ไปยังพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิจารณาอิทธิพลจากการสนับสนุนทางสังคม ส่งไปยังพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม พบว่า ผลรวมอิทธิพลมีขนาดเท่ากับ 0.757 ส่วนใหญ่เป็นอิทธิพลทางตรง (0.745) และเป็นอิทธิพลทางอ้อมที่ผ่านความรู้สึกเพียงเล็กน้อย (0.013) นอกจากนี้ อิทธิพลจากการสนับสนุนทางสังคม ส่งไปยังความรู้สึก ผลรวมอิทธิพลมีขนาดเท่ากับ 0.856 ซึ่งเป็นอิทธิพลทางตรงทั้งหมด และอิทธิพลจากการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (Parent) ส่งไปยังพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม และความรู้สึก ผลรวมอิทธิพลมีขนาดเท่ากับ 0.231 และ -0.003 ตามลำดับ ซึ่งเป็นอิทธิพลทางตรงทั้งหมด ส่วนอิทธิพลจากความรู้สึก ไปยังพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ผลรวมอิทธิพลมีขนาดเท่ากับ 0.015 ซึ่งเป็นอิทธิพลทางตรงทั้งหมดดังตารางที่ 3

อิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ และการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมเชื่อมต่อสังคม โดยมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน ในระดับอุดมศึกษา

ตารางที่ 3 อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ และการสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมเชื่อมต่อสังคม โดยมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน

ตัวแปรผล		GAMMA					
		PROSOCIAL			EMPATHY		
ตัวแปรเหตุ		DE	IE	TE	DE	IE	TE
SOCIAL	b	0.745	0.013	0.757	0.856	-	0.856
	se	0.224	0.180	0.073	0.081	-	0.081
	t	3.329	0.070	10.335	10.572	-	10.572
	SS	0.745	0.013	0.757	0.856	-	0.856
	SC	0.745	0.013	0.757	0.856	-	0.856
PARENT	b	0.231	0.000	0.231	-0.003	-	-0.003
	se	0.045	0.001	0.045	0.050	-	0.050
	t	5.193	-0.052	5.165	-0.062	-	-0.062
	SS	0.231	0.000	0.231	-0.003	-	-0.003
	SC	0.231	0.000	0.231	-0.003	-	-0.003
		BETA					
ตัวแปรผล		PROSOCIAL					
ตัวแปรเหตุ		DE	IE	TE			
EMPATHY	b	0.015	-	0.015			
	se	0.211	-	0.211			
	t	0.070	-	0.070			
	SS	0.015	-	0.015			
	SC	0.015	-	0.015			

หมายเหตุ: TE = ผลรวมอิทธิพล (Total Effect); IE = อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect); DE = อิทธิพลทางตรง (Direct Effect)

อภิปรายผลการวิจัย

การที่ผู้วิจัยได้พัฒนาโมเดลแสดงอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ และการสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม โดยมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน จากการคำนวณทางสถิติพบค่าอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม รวมถึงอิทธิพลรวม โดยมีรายละเอียดค่าอิทธิพลของสมมติฐานทั้ง 4 ข้อ ดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ผลการวิจัย พบว่า ค่าอิทธิพลมีขนาดเท่ากับ 0.231

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 การสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ผลการวิจัย พบว่า ค่าอิทธิพลมีขนาดเท่ากับ 0.745

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมโดยมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน ผลการวิจัย พบว่า ค่าอิทธิพลจากการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ส่งไปยังพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมเป็นอิทธิพลทางตรงทั้งหมด แต่ไม่มีค่าอิทธิพลที่มีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 การสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมโดยมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน ผลการวิจัย พบว่า ค่าอิทธิพลจากการสนับสนุนทางสังคมส่งไปยังพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ส่วนใหญ่เป็นอิทธิพลทางตรง (0.745) และเป็นอิทธิพลทางอ้อมที่ผ่านความรู้สึกเพียงเล็กน้อย (0.013)

ดังนั้น ผลการวิจัยที่ได้จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 เพียงข้อเดียว นั่นคือ การสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ซึ่งมิงงานวิจัย

ก่อนหน้านี้พบความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม อาทิ งานวิจัยของ คมนา วัชรธาณินท์ (2546) ที่พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมมาก เป็นผู้ที่มีความคิดที่ดีต่อพฤติกรรมอาสา และมีพฤติกรรมอาสาในปัจจุบันมากกว่านักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมน้อย ส่วน โกศล มีความดี (2547) พบว่า ชำราชการตำรวจที่มีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และประชาชนสูง จะมีจิตสาธารณะสูงกว่าข้าราชการตำรวจที่มีลักษณะตรงข้าม นอกจากนั้น ยังมีงานวิจัยของ ดุจเดือน พันธุมนาวิ (2551) ที่สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเอื้ออาทร พบว่า การสนับสนุนจากครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเอื้ออาทรสูงกว่าปัจจัยเชิงเหตุด้านสถานการณ์ตัวอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดาพรรณ บินนอก (2551) ที่ศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัย พบว่า การสนับสนุนจากสังคม เป็นปัจจัยหนึ่งของการมีพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตฯ นอกจากนั้น ยังมีงานวิจัยของ วรธรรมา สารโรจน์ (2551) ที่ศึกษาอิทธิพลของการทำหน้าที่ของครอบครัว ความฉลาดทางอารมณ์ และการสนับสนุนทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมช่วยเหลือของวัยรุ่น: กรณีศึกษาในโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัย พบว่า การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารจากโรงเรียน และการสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์จากโรงเรียน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมช่วยเหลืออย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรียา โชติธรรม (2553) ที่ศึกษาอิทธิพลของการสนับสนุนจากครอบครัว และสภาพการแข่งขันทางการเรียนต่อความก้าวร้าวและการช่วยเหลือ โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น

(ความร่วมรู้สึก) เป็นตัวแปรส่งผ่าน ผลการวิจัย พบว่าการสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อการช่วยเหลือของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน

สำหรับงานวิจัยต่างประเทศที่พบความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ได้แก่ งานวิจัยของ Keer และคณะ (2003) ที่ศึกษากับวัยรุ่นในลาติโน พบว่า วัฒนธรรมทางสังคมและการได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมในระดับสูง นอกจากนี้ ยังมีงานของ Cardo และคณะ (2012) ที่ศึกษากับนักศึกษาชาวอเมริกันเชื้อสายเม็กซิกัน พบว่า การสนับสนุนทางสังคม (ความผูกพันกับครอบครัว และความผูกพันกับกลุ่มเพื่อน) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม

กล่าวโดยสรุป ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ว่า การสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม และผลที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ในแง่ของการเรียนรู้โดยการสังเกตและการเลียนแบบ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2548: 373) เพราะการที่บุคคลได้รับการสนับสนุนทางสังคม เช่น การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี การได้รับการยอมรับ การได้รับความช่วยเหลือ ตลอดจนการได้รับคำแนะนำดี ๆ จากบุคคลใกล้ชิด อาทิ ครอบครัว ครูอาจารย์ และเพื่อน บรรยากาศดังกล่าวย่อมเอื้อให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ จดจำ และนำแบบอย่างดี ๆ ที่ตนได้รับไปปฏิบัติต่อผู้อื่น ก่อให้เกิดพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมตามมา ซึ่งการแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมโดยเกิดจากการเรียนรู้โดยการสังเกตและการเลียนแบบก็มีงานวิจัยมากมายสนับสนุน อาทิ งาน

วิจัยของ นันทวัฒน์ ชุนชี (2546) ที่ศึกษาการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หรืองานของ ธรรมนันท์กาแจ้งสว่าง (2547) ที่ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติกับตัวแบบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และงานของ สุคนธรส หุตะวัฒน์ (2550) ที่ศึกษาการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคการเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจาที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกัน คือ การที่นักเรียนได้เรียนรู้พฤติกรรมจิตสาธารณะผ่านตัวแบบโดยการเลียนแบบ ไม่ว่าจะ เป็นหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม บทบาทสมมติหรือผ่านภาพการ์ตูน ล้วนทำให้นักเรียนมีจิตสาธารณะสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เรียนรู้ผ่านตัวแบบดังกล่าว

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าการแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เกิดจากการเรียนรู้โดยการสังเกตและการเลียนแบบ อันเกิดจากบรรยากาศของการสนับสนุนทางสังคมที่กลุ่มตัวอย่างได้รับ จึงทำให้ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2

ส่วนสมมติฐานข้อที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมเพียงเล็กน้อย ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประเมินการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่โดยใช้รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู (Parenting Styles) เพียงอย่างเดียวอาจจะไม่ครอบคลุม เพราะรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเป็นการกล่าวถึงประเด็นเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูก ในด้านอารมณ์ ความรู้สึก ตลอดจนการ

ควบคุมดูแลลูกอย่างกว้าง ๆ ดังนั้น ควรจะเพิ่มเติมวิธีการเฉพาะเจาะจงที่พ่อแม่ใช้ฝึกหรือปฏิบัติต่อลูก (Parenting Practices) เพื่อให้ลูกมีพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม เช่น การชมเชยเมื่อลูกแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม การแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมให้ลูกดูเป็นตัวอย่าง เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ การบริจาคโลหิตอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น การพูดคุยกับลูกเกี่ยวกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม การสนับสนุนให้ลูกมีประสบการณ์ตรงในการทำกิจกรรมที่เอื้อต่อสังคม เช่น พาลูกไปบริจาคสิ่งของให้ผู้ยากไร้ รวมไปถึงการชี้แจงหรืออธิบายเหตุผลให้ลูกรู้จักคิดถึงความรู้สึกของผู้อื่น เป็นต้น (Carlo, et al., 2007) ซึ่งจากการวิจัยของ Carlo และคณะ (2007) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู (Parental Styles) วิธีการอบรมสั่งสอนโดยการฝึกปฏิบัติ (Parental Practices) ความเห็นอกเห็นใจ (Sympathy) กับพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมในวัยรุ่น โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนมัธยมปลายในโรงเรียนรัฐบาล ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 133 คน ผลการวิจัย พบว่า วิธีอบรมสั่งสอนโดยการฝึกปฏิบัติ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมของลูกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Richaud และคณะ (2012) ที่ศึกษาเกี่ยวกับวัยรุ่นตอนต้นชาวอาร์เจนตินา จำนวน 289 คน กล่าวโดยสรุป ทั้งงานวิจัยของ Carlo และคณะ (2007) และงานวิจัยของ Richaud และคณะ (2012) พบว่าวิธีการอบรมสั่งสอนโดยการฝึกปฏิบัติสามารถทำนายพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมของลูกได้ดีกว่าการประเมินโดยใช้รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเพียงอย่างเดียว ด้วยเหตุดังกล่าวจึงอาจส่งผลให้ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเชื่อมโยงไปถึงการไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ด้วยเช่นกัน เพราะเกี่ยวข้องกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูตามที่อภิปราย

ไปแล้วข้างต้น

ส่วนสมมติฐานข้อที่ 3 และข้อที่ 4 เป็นส่วนที่ผู้วิจัยต้องการทดสอบการเป็นตัวแปรส่งผ่านของความร่วมรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสมมติฐานข้อที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า ค่าอิทธิพลจากการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ส่งไปยังพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม เป็นอิทธิพลทางตรงทั้งหมด (และมีอิทธิพลเพียงเล็กน้อย) โดยไม่มีค่าอิทธิพลที่มีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน ในทำนองเดียวกับสมมติฐานข้อที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า ค่าอิทธิพลจากการสนับสนุนทางสังคมส่งไปยังพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมเป็นอิทธิพลทางตรงทั้งหมด (และมีค่าอิทธิพลค่อนข้างสูง) โดยไม่มีค่าอิทธิพลที่มีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน กล่าวโดยสรุป ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความร่วมรู้สึกไม่ได้มีอิทธิพลเป็นตัวแปรส่งผ่านระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ และการสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะในการวิจัยครั้งนี้ได้ให้นิยามพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมว่า เป็นพฤติกรรมที่ทำแล้วก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและผู้อื่น ซึ่งเป็นการให้นิยามที่กว้างมาก และที่สำคัญไม่ได้ระบุแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมว่า ต้องเกิดจากความเห็นอกเห็นใจ (ความร่วมรู้สึก) แต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้น การแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมจึงอาจจะเกิดจากแรงจูงใจอื่นได้ (Batson, 1991 อ้างถึงใน Schroeder et al., 1995: 75-76) เช่น อาจจะเกิดจากแรงจูงใจในการทำเพื่อตนเอง (Egoistic) เช่น ทำเพราะหวังคำชมหวังรางวัล หรือหวังจะได้ความสบายใจ หรืออาจทำตามกระแส เช่น เห็นคนส่วนใหญ่ในสังคมทำก็ทำตาม รวมไปถึงอาจจะทำเพื่อลดความไม่สบายใจทุกข์ใจของตนเมื่อพบเห็นคนอื่นได้รับความทุกข์ยาก

(Personal Distress) เป็นต้น ซึ่งจากการวิจัยของ Carlo และคณะ (2007) พบว่า การนิยามพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมตามแรงจูงใจที่แสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม จะพบความแตกต่างของการมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน เช่น หากนิยามพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมว่า หมายถึง การแสดงพฤติกรรมช่วยเหลือโดยไม่หวังผลตอบแทน (Altruistic) ถ้านิยามเช่นนี้จะพบว่า การแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมจะเกิดขึ้นโดยมีความร่วมรู้สึก (ความเห็นอกเห็นใจ) เป็นตัวแปรส่งผ่าน หมายถึง ผู้แสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมจะเกิดความรู้สึกเห็นอกเห็นใจจึงแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมออกมา แต่ถ้านิยามพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมว่า หมายถึง การแสดงพฤติกรรมช่วยเหลือเมื่อมีผู้อื่นสังเกตเห็นเท่านั้น (Public) ถ้าเป็นเช่นนี้จะพบว่าการแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมจะเกิดขึ้นโดยไม่ต้องมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน

ดังนั้น การนิยามพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมที่เฉพาะเจาะจงและสะท้อนให้เห็นถึงแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม จึงน่าจะช่วยให้การประเมินความร่วมรู้สึกในฐานะการเป็นตัวแปรส่งผ่านทำได้ดีกว่าการนิยามพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมอย่างกว้าง ๆ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงน่าจะส่งผลให้การวิจัยครั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 และ 4

นอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น การวิจัยครั้งนี้ยังพบประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับความร่วมรู้สึก นั่นคือพบว่า การสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลก่อให้เกิดความร่วมรู้สึกสูง (ค่าอิทธิพลมีขนาดเท่ากับ 0.856) แต่ความร่วมรู้สึกที่เกิดขึ้นกลับไม่มีอิทธิพลก่อให้เกิดพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะการวิจัยครั้งนี้ไม่ได้นำปัจจัยด้านสถานการณ์เข้ามาพิจารณา เพราะหากกลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ถึงสถานการณ์ที่หลากหลาย เช่น สถานการณ์ที่ส่งผล

กระทบอย่างรุนแรงต่อชีวิตและทรัพย์สินของคนหมู่มากในสังคม หรือสถานการณ์ที่ส่งผลทางลบต่อคนใกล้ชิด การรับรู้ดังกล่าวน่าจะส่งผลให้ความร่วมรู้สึกที่เกิดขึ้น แปรเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมได้ นอกจากประเด็นเรื่องสถานการณ์แล้ว ยังอาจต้องพิจารณาเรื่องความพร้อมของบุคคลในการแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมร่วมด้วย เพราะถึงแม้ว่าบุคคลจะรู้สึกเห็นอกเห็นใจ (เกิดความร่วมรู้สึกสูง) แต่ตนเองไม่พร้อมที่จะช่วยในขณะนั้น อาทิ กำลังเจ็บป่วย หรือติดภารกิจสำคัญ เช่น กำลังสอบ พฤติกรรมเอื้อต่อสังคมก็คงไม่เกิด ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรนำเอาปัจจัยดังกล่าวเข้าร่วมพิจารณาด้วย

แต่อย่างไรก็ดี จากการวิจัยครั้งนี้ผลที่ได้ชี้ให้เห็นว่า การสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลทางตรงก่อให้เกิดพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ฉะนั้นสิ่งที่ทุกภาคส่วนในสังคมควรทำ คือ การสร้างบรรยากาศของการสนับสนุนเกื้อกูลกันให้เกิดขึ้นในสังคม โดยเริ่มจากหน่วยย่อยที่สุด คือ ครอบครัว พ่อแม่ผู้ปกครองควรให้ความสำคัญกับบุตรหลานด้วยการใส่ใจ ให้เวลา รับฟังความคิดเห็นตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ของบุตรหลานอย่างจริงจัง และพร้อมที่จะให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่บุตรหลานอย่างเต็มใจ และที่สำคัญ พ่อแม่ผู้ปกครองควรเป็นแบบอย่างอันดีในการแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมให้บุตรหลานได้ซึมซับ เช่น การสละกำลังกายหรือกำลังทรัพย์เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย การนำบุตรหลานไปสัมผัสงานจิตอาสาเพื่อให้บุตรหลานได้เรียนรู้การเป็นผู้ให้ เป็นต้น

ในขณะเดียวกัน บรรยากาศแห่งการสนับสนุนเกื้อกูลกันก็ควรที่จะเกิดขึ้นในสังคมหน่วยอื่น ๆ อีก เช่น ควรจะเกิดขึ้นในสถานศึกษา เพราะสถานศึกษาเปรียบ

เสมือนบ้านที่สองของเยาวชน และผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ในการสร้างบรรยากาศดังกล่าว ก็คือ ครูอาจารย์ ดังที่ ศาสตราจารย์ ดร.สุรางค์ โคว์ตระกูล (สุรางค์ โคว์ตระกูล, 2548: 2-3) กล่าวไว้ว่า “การเป็นครูนั้น ไม่เพียงแต่จะต้องมีความรู้ทางวิชาการเพื่อจะสอน นักเรียนเท่านั้น แต่ครูยังจะต้องเป็นผู้ช่วยนักเรียน ให้พัฒนาทั้งทางด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคมด้วย ดังนั้น ครูต้องเป็นผู้ที่ให้ความอบอุ่น แก่นักเรียน เพื่อนักเรียนจะได้มีความเชื่อและไวใจครู พร้อมทั้งจะเข้าพบครูเวลามีปัญหา นอกจากนี้ ครูยัง ต้องเป็นต้นฉบับที่ดีแก่นักเรียน ถ้าหากจะถามนักเรียน ตั้งแต่ชั้นประถม จนถึงนิสิตนักศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย ว่า มีใครบ้างในชีวิตของนักเรียนที่นักเรียนยึดถือเป็นต้นฉบับ นักเรียนส่วนมากจะมีครูอย่างน้อยหนึ่ง คนยึดเป็นต้นฉบับหรือตัวแบบ และนักเรียนจะยอมรับ ค่านิยม และอุดมการณ์ของครู เพื่อเป็นหลักของชีวิต อิทธิพลของครูที่นักเรียนยึดเป็นต้นฉบับจะติดตามไป ตลอดชีวิต” ฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่า การเป็นครูอาจารย์ ที่ดี นอกจากจะให้ความรู้แก่ศิษย์แล้ว ยังต้องให้ความ เมตตา พร้อมสนับสนุนเกื้อกูลศิษย์ และที่สำคัญต้อง เป็นตัวแบบที่ดี เพื่อให้ศิษย์ได้จดจำและนำสิ่งดี ๆ ที่ ตนได้รับไปปฏิบัติต่อผู้อื่น

ดังนั้น เมื่อทุกภาคส่วนในสังคมได้ตระหนักถึง ความสำคัญของการสร้างบรรยากาศแห่งการสนับสนุน เกื้อกูลกัน และได้ร่วมกันสร้างและขยายบรรยากาศ ดังกล่าวให้เกิดขึ้นมากที่สุด สิ่งนี้ก็จะบังเกิดเป็นดั่งเบ้าหลอม ที่ดีในการสร้างประชากรให้มีคุณภาพ คือ เป็นประชากร ที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ซึ่งจะ เป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศชาติให้พัฒนา อย่างยั่งยืนสืบไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรหาแนวทางในการพัฒนาความร่วมมือ ให้เกิดขึ้นกับนิสิตนักศึกษามากกว่านี้ เพราะจากผล การวิจัยครั้งนี้ พบว่า ตัวแปรความร่วมมือมีค่าเฉลี่ย ต่ำกว่าตัวแปรอื่น ๆ
2. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน ควรพิจารณาผล ของอิทธิพลการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรม เอื้อต่อสังคม และเร่งสร้างบรรยากาศของการ สนับสนุนเกื้อกูลให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นแบบอย่างให้ เยาวชนได้เรียนรู้และนำไปใช้กับผู้อื่น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มข้อกระทงเกี่ยวกับวิธีการอบรม เลี้ยงดูโดยการปฏิบัติ ในมาตรการอบรมเลี้ยงดู แบบเอาใจใส่
2. ควรนิยามพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมที่เฉพาะ เจาะจง และสะท้อนแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรม เอื้อต่อสังคม
3. ควรเพิ่มตัวแปรที่อาจส่งผลกระทบต่อความร่วมมือ เช่น ความเข้มแข็งของสถานการณ์ ความพร้อมของ บุคคลในการแสดงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ความ แตกต่างทางเพศ เป็นต้น
4. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ เชิงลึก เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และหาแนวทางพัฒนาตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม เอื้อต่อสังคมต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ที่สนับสนุนทุนวิจัย และขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธเนศ เวศร์ภักดา คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และ
ประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ที่สนับสนุน
และให้โอกาสผู้วิจัยได้ทุ่มเททำงานวิจัยนี้อย่างเต็มที่

บรรณานุกรม

Bhunthumnavin, D. 2008. **Research Synthesis on Ethics and Morality in Thailand and Abroad.** Bangkok: Moral Promotion Center (Public Organization). (in Thai).

ดุจเดือน พันธุมนาวิณ. 2551. **การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ.** กรุงเทพมหานคร: ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน).

Binnok, Sudaphan. 2008. "A Causal Model of Volunteer Spirit of Chulalongkorn University Undergraduate Students." Master's Thesis, Graduate School, Chulalongkorn University. (in Thai).

สุดาพรรณ บินนอก. 2551. "โมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Carlo, G., et al. 2007. "Parenting Styles or Practices? Parenting, Sympathy and Prosocial Behaviors among Adolescents." **The Journal of Genetic Psychology** 168, 2: 147-176.

Carlo, G., et al. 2012. "Empathy as a Mediator

of the Relations Between Parent and Peer Attachment and Prosocial and Physically Aggression Behaviors in Mexican American College Students." **Journal of Social and Personal Relationships** 29, 3: 337-357.

Chantos, Petcharat. 1999. "A Study of Relationships Between Cooperative Behavior and Different Self - Perceived Parenting Styles of Prathomsuksa five and Six Students." Master's Thesis, Graduate School, Chulalongkorn University. (in Thai).

เพชรรัตน์ จันทศ. 2542. "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการให้ความร่วมมือและรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Chitayasothron, Dulaya. 2012. "Volunteer Spirit: A Way to Develop Self-Esteem." **University of The Thai Chamber of Commerce Journal** 32, 1: 147-160. (in Thai).

ดุลยา จิตตะยโสธร. 2555. "จิตอาสา : แนวทางหนึ่งในการพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเอง." **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย** 32, 1: 147-160.

Chotitham, Sareeya. 2010. "Mediating Effects of Empathy and Moderating Effects of Gender on Effects of Family Support and Competitive Academic Environment of Aggression and Helping." Master's Thesis, Graduate School, Chulalongkorn University. (in Thai).

- สรียา โชติธรรม. 2553. “อิทธิพลตัวแปรส่งผ่านของการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และอิทธิพลตัวแปรกำกับของเพศต่ออิทธิพลการสนับสนุนจากครอบครัว และ สภาพแข่งขันทางการเรียนต่อความก้าวร้าวและการช่วยเหลือ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Chunchee, Nantawat. 2003. “Symbolic Modeling Through Literary Minitext to Develop The Public Mind of Second Grade Students.” Master’s Thesis, Graduate School, Srinakharinwirot University. (in Thai).
- นันทวัฒน์ ชุนชี. 2546. “การใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Eisenberg, N., Fabes, R.A., and Spinrad, T.L. 2006. “Prosocial Development.” In Eisenberg, N. (ed.), **Handbook of Child Psychology: Social, Emotional, and Personality Development** 3, pp. 646-718. New York: Wiley.
- Eisenberg, N., and Miller, P.A. 1987. “The Relation of Empathy of Prosocial and Related Behaviors.” **Psychology Bulletin** 101, 1: 91-119.
- Eisenberg, N., et al. 1995. “Prosocial Development in Late Adolescence: A Longitudinal Study.” **Child Development** 66, 4: 1179-1197.
- Gini, G., et al. 2007. “Does Empathy Predict Adolescents’ Bullying and Defending Behavior?.” **Aggressive Behavior** 33, 5: 467-476.
- Hoffman, M.L. 1981. “Is Altruism Part of Human Nature?.” **Journal of Personality and Social Psychology** 40, 1: 121-137.
- Hudson, L.M., Forman, E.A. and Brion-Meisels, S. 1982. “Role Taking as a Predictor of Prosocial Behavior in Cross-Age Tutors.” **Child Development** 53, 5: 1320-1329.
- Hutawattana, Sukontaros. 2007. “The Result of Application of Public Mind Development Program by Symbolic Model Through Cartoon and Verbal Prompting Technique on The Public Mind of Prathom Suksa 3 Students.” Master’s Thesis, Graduate School, Srinakharinwirot University. (in Thai).
- สุคนธรส หุตะวัฒน์. 2550. “ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคการเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจาที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Jangsawang, Thammananthika, 2004. “The Result of Application of Public Mind Development Program Using Role Playing and Modelling to Prathom Suksa 3 Students.” Master’s thesis, Graduate School, Srinakharinwirot University. (in Thai).

- ธรรมนันท์ทิกา แจ็งสว่าง. 2547. “ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติกับตัวแบบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Kaewkeaw, Sujita. 1991. “A Comparison of Generous Behavior Between Elementary School Pupils with Different Cognitive Role Taking Abilities in Audience and Private Situations.” Master’s Thesis, Graduate School, Chulalongkorn University. (in Thai).
- สุจิตรา แก้วเขียว. 2534. “การเปรียบเทียบพฤติกรรมเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความสามารถในการสวมบทบาทด้านการคิดแตกต่างกันในสถานการณ์ที่มีผู้สังเกตและไม่มีผู้สังเกต.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Kaochim, Pranot, 2006. **The Research of Learning Behavior and Social Support Factors Influencing Academic Achievement of Students in The Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University.** Bangkok: Srinakharinwirot University. (in Thai).
- ประณต คำนิม. 2549. รายงานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนรู้และการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Keer, M. H., et al. 2003. “Family Involvement, Problem and Prosocial Behavior Outcomes of Latino Youth.” **Am J Health Behavior** 27, 1: s55-s65.
- Kowatrakul, Surang. 2005. **Educational Psychology.** 6th ed. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai).
- สุรางค์ โค้วตระกูล. 2548. **จิตวิทยาการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Manaphanniyom, Manee. 1988. “A Comparison of The Cognitive Role Taking Ability of Lower Elementary School with High and Low Peer Interaction.” Master’s Thesis, Graduate School, Chulalongkorn University. (in Thai).
- มณี มานะพันธุ์นิยม. 2531. “การเปรียบเทียบความสามารถในการสวมบทบาทด้านการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่มีปฏิสัมพันธ์สูงและต่ำกับเพื่อนรุ่นเดียวกัน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Meekhuamdee, Kosol. 2004. “Psychological Factors Related to Public Mind Behavior of The Police Officer.” Master’s Thesis, Graduate School, Srinakharinwirot University. (in Thai).
- โกศล มีความดี. 2547. “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมีจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Mussen, P., and Eisenberg, N. 1977. **Root of Caring, Sharing and Helping: The Development of Prosocial Behavior in Children.** San Francisco, C.L.: W.H.

- Freeman.
- Rayanil, Ravita. 2010. "Effects of Attachment Styles on Trait Forgiveness: The Two Competing Models of Empathy and Rumination as Mediators." Master's thesis, Graduate School, Chulalongkorn University. (in Thai).
- รวิตา ระย้านิล. 2553. "อิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อลักษณะนิสัยการให้อภัย: ทวิโมเดลแข่งขันโดยมีตัวแปรการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการหมกมุ่นครุ่นคิดเป็นตัวแปรส่งผ่าน." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Richaud, M.C., et al. 2012. "Links Between Perception of Parental Actions and Prosocial Behavior in Early Adolescence." **Journal of Child and Family Studies**. 22, 3: 1-10.
- Saetiew, Prapaporn. 1998. "Effect of Other – Oriented Induction on Altruistic Behavior in Prathomsukas 2 Puplis." Master's Thesis, Graduate School, Chulalongkorn University. (in Thai).
- ประภาพร แซ่เตียว. 2541. "ผลของการสอนโดยให้เหตุผลแบบคำนึงถึงบุคคลอื่นที่มีต่อพฤติกรรมเอื้อเฟื้อในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Saroj, Wannapha. 2008. "Influence of Family Functioning, Emotional Quotient and Social Support of the Young Volunteer Spirit Students of Helping Behavior: A Case Study of Community Hospital Nonthaburi Province." Master's Thesis, Graduate School, Kasetsart University. (in Thai).
- วรรณภา สาโรจน์. 2551. "อิทธิพลของการทำหน้าที่ของครอบครัว ความฉลาดทางอารมณ์ และการสนับสนุนทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมช่วยเหลือของวัยรุ่นจิตอาสา: กรณีศึกษาในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดนนทบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Schroeder, D.A., et al. 1995. **The Psychology of Helping and Altruism: Problem and Puzzles**. New York: McGraw-Hill.
- Shantz, C.U. 1983. **Social Cognition**. New York: Wiley.
- Sirivunnabood, Puntip, et al. 2002. **The Study of Pattern of Relationships between Contemporary Behaviors of Thai People and Socialization Process of Thai Families in Relation to the Development of the Country**. Bangkok: Chalalongkorn University. (in Thai).
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ และคณะ. 2545. **การศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของคนไทยกับกระบวนการทางสังคมประภิตของครอบครัวในปัจจุบันที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Thailand. The Royal Institute. 2007. **Dictionary of Psychology**. 2 Vols. Bangkok: The Royal Institute. (in Thai).
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2550. **พจนานุกรมศัพท์จิตวิทยา**. 2 เล่ม. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.

อิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ และการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม โดยมีความร่วมรู้สึกเป็นตัวแปรส่งผ่าน
ในระดับอุดมศึกษา

Watcharatanin, Khomana. 2003. "Antecedent and Consequent Factors Relation to Volunteering Behavior of University Students." Master's Thesis, National Institute of Development Administration. (in Thai).

คมนา วัชรธานินทร์. 2546. "ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอาสาสมัครพัฒนาของนักศึกษามหาวิทยาลัย." ภาคนิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

Dulaya Chitayasothorn received her Bachelor of Arts Degree in Education on Counseling and Guidance and Master of Arts Degree in Development Psychology from Chulalongkorn University. She is currently an assistant professor in the School of Humanities and Applied Arts, University of the Thai Chamber of Commerce, and Teaching in Contemporary Psychology. Her main interest is in development psychology, social development and mental health.